

Viatge cultural:

Angola, tribus, natura i arquitectura colonial

Del 15 al 26 d'agost de 2018

Presentació

Al bon viatger solen fascinar els llocs que desprenguin una aroma i sabor nous. Angola té això, és un país gran, enorme ... desconegut per la resta del món, però això canviarà en breu. Cal anar ara que està en efervescència de canvi per degustar l'herència d'una brutal guerra civil, absurda i massa llarga, i del passat colonial, encara molt present entre mulats, negres i blancs torrats. El pes de la història hi és i marca el present i no sabem fins a quin punt el futur, però la seva naturalesa s'està recuperant i els pobles tribals ramaders del sud segueixen resistint a la seva manera els temps canviants. Angola és un país que s'està reinventant, és fascinant i misteriós i val la pena explorar-lo amb un bon guia local.

Dates

Del 15 al 26 d'agost de 2018

Professor especialista

Joan Riera

Antropòleg i expert en art africà

Preu per persona en habitació doble

3.500 € + taxes aèries 250 €

Suplement individual: 350 €

Grup màxim

14 persones

Allotjaments

- Hotel Quatro Petalas 3*
- Vanjul Lodge 3*
- Hotel Diaz e Filhos 3*
- Hotel Infotur 4*

Agència gestora

Middle Africa

www.arqueonet.net
arqueonet@arqueonet.net
937423014 - 667013352

A la nostra web hi
trobareu altres activitats.
Consulteu-la!

Pla de vols

- Barcelona-Luanda-Barcelona
- Luanda-Lubango-Luanda

Serveis inclosos

- Acompanyament durant tot el viatge del guia especialista d'Arqueonet: Professor Joan Riera
- Dossier cultural, en format digital, descarregable a ordinadors, tauletes, smartphones, etc
- Xerrada prèvia a càrrec de l'especialista d'Arqueonet
- Xerrades temàtiques a càrrec de l'especialista d'Arqueonet realitzades durant el viatge
- Vol internacional amb la companyia KLM o similar en classe turista
- Vol intern Luanda-Lubango-Luanda amb la companyia TAAG en classe turista
- Transfers
- Guia local de parla catalana
- Vehicles 4 x 4 i coaster-bus a Luanda a partir del dia 10 de la ruta
- Allotjaments en Hotel (4-3*), pensió i tenda de campanya
- Pensió complerta en tot el viatge excepte a Luanda (MP?)
- Entrades a totes les visites mencionades en el programa
- Assegurança de viatge (MAPFRE)

Serveis no inclosos

- Taxes
- Visat
- Dinars i begudes no mencionats
- Permís per fer fotografies en algunes tribus
- Extres personals

Inscripció

Per fer la inscripció cal seguir els següents passos:

1. Preinscripció

Per email: enviar un missatge a l'adreça arqueonet@arqueonet.net especificant la següent informació:

- Títol del missatge: "Viatge a Angola"
- Dades de cada participant que s'inscriu: Nom i cognoms, adreça postal completa, adreça electrònica i telèfon de contacte

Per telèfon: la preinscripció també es podrà fer per telèfon, als números 93 742 30 14 o 667 01 33 52.

Les places s'adjudicaran per estricte ordre d'arribada de les sol·licituds de preinscripció.

2. Reserva

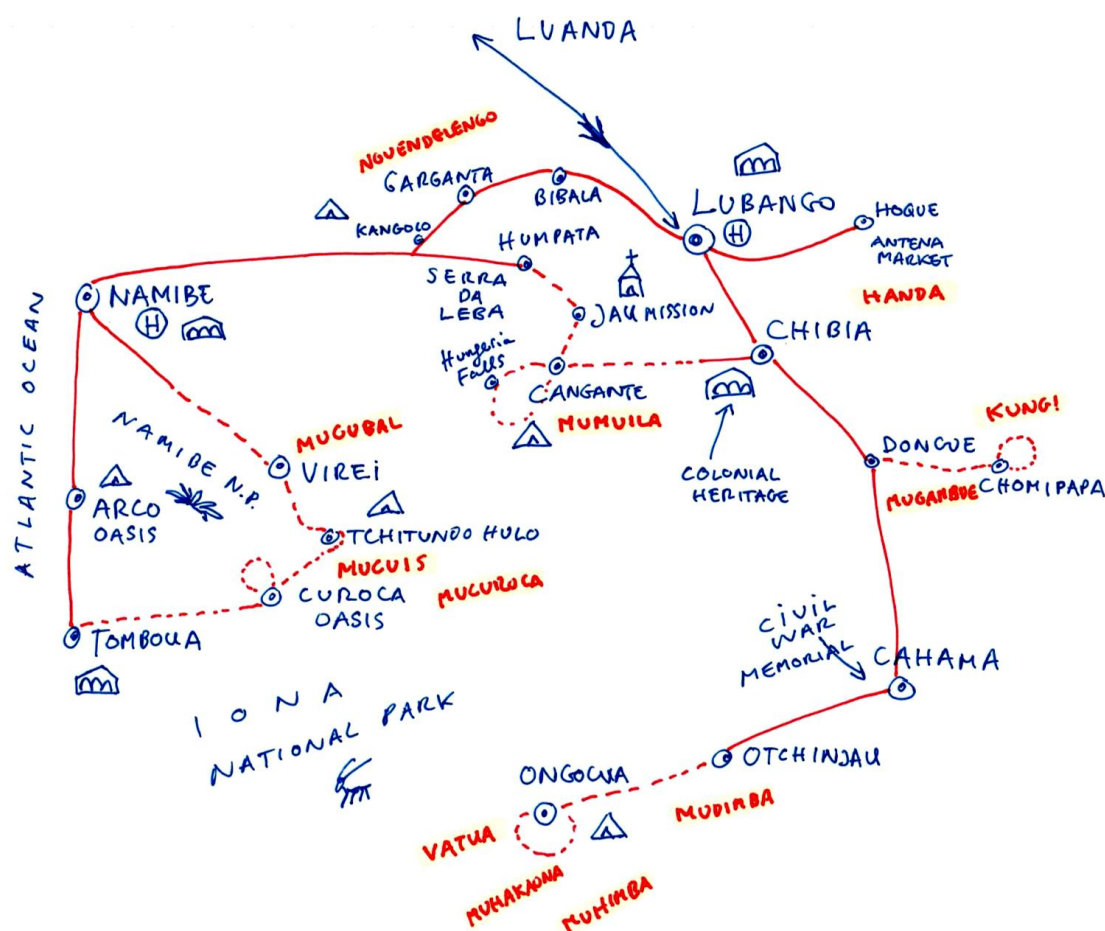
Un cop feta la preinscripció l'agència de viatges es posarà en contacte amb tots els inscrits per portar a terme tots els tràmits de reserva (paga i senyal, visats (si calen), etc.).

Informació d'interès

- Visat: es necessita un mes de marge per poder demanar el visat a l'ambaixada d'Angola a Madrid. És indispensable una carta d'invitació segellada per un notari angolès.
- La vacuna de la febre groga és obligatòria i es recomana la profilaxi contra la malària.
- Equip personal: bossa flexible (no maleta rígida), motxilla petita per excursions, roba de cotó, llanterna, repel·lent, prismàtics, gorra, ulleres sol, repel·lent antimosquits, petita farmaciola personal, banyador, impermeable per pluja ocasional, dessuadora (abric per a les nits fresques en altiplà), calçat cobert per caminades i xanquetes i tovallola per a dutxa.

Programa detallat

15/8. BARCELONA – CIUTAT EUROPEA – LUANDA

Vol fins a Luanda. Arribada a l'aeroport internacional de Luanda. Un xofer ens esperarà a la sortida amb el nostre nom en un cartell i ens portarà fins a l'hotel. Passarem la nit a l'Hotel Quatro Petalas o similar. AD

16/8. LUANDA – LUBANGO

Esmorzar a l'hotel. Un xofer-guia ens acompanyarà a visitar el centre de Luanda. Iniciarem el recorregut per 'Cidade Baixa', el barri colonial. La construcció més antiga és la Fortalesa de Sao Miguel del s. XVI que alberga un interessant **Museu sobre la història d'Angola** i des d'on poden admirar-se belles vistes de Luanda. Després de la visita, el xofer aparcarà el vehicle prop del **Museu d'Antropologia** (antiga residència d'un comerciant d'esclaus portuguès) i des d'aquest punt recorrerem a peu llocs interessants del barri antic: **Monument a 'Els Caiguts'** durant la llarga Guerra Civil (1975 -2002), **Palau de Ferro** del s. XIX, **Museu de la Moneda**, just al costat de l'icònic Banc Nacional d'Angola, i l'antiga **església de Nossa Senhora de Nazaré** (s. XVII) amb bells mosaics de ceràmica blava que

expliquen la batalla entre Portugal i el Regne del Congo (es diu que el cap del Manicongo, rei del Congo, es va dipositar en els murs d'aquesta vella església després de ser decapitat pel general portuguès). Si queda temps, podem apropar-nos fins al **Mausoleu d'Agostinho Net**, 'pare de la Independència' de clar estil socialista. Després d'aquesta visita urbana dinarem prop de l'aeroport -per evitar els embussos de les hores punta- i a les 16h anirem fins a la terminal de vols domèstics per agafar el vol que ens portarà de Luanda fins Lubango, ciutat principal del Sud angolès. Després d'1h230' de vol, arribarem a Lubango on serem rebuts pel guia.

Trasllat a l'Hotel Vanjul Lodge. MP (sopar inclòs a l'hotel)

17/8. LUBANGO – DONGUE - CAHAMA - ONCOCUA (6h)

Després d'esmorzar farem ruta fins **Dongue** per carretera i d'allà agafarem una pista de terra fins arribar a **Chomipapa** on tindrem el primer contacte amb una tribu tradicional; **els mugambue**. Són bantúes de parla nyaneca que viuen de l'agricultura i la ramaderia. Estan en procés de cristianització però les dones del rei local (Soba) segueixen conservant els pentinats tradicionals i la joieria ètnica. Visita del poblat, xerrada amb el rei per conèixer aspectes de la cultura Mugambue i visita amb ell d'algun assentament Khoisan, poble recol·lector i caçador que conviu amb els Mugambue des del s. XVIII. Els Khoisan aconseguen mel, plantes medicinals, i caça i els Mugambue intercanvien aquests productes del bosc per cereals que cultiven. És una forma de bescanvi de segles que en aquesta remota regió d'Angola segueix vigent. Després de la visita tornarem a la carretera principal per arribar fins al poble de Tchibemba on farem un picnic (sandvitx). Després de dinar ens desplaçarem fins Oncocua, petita població fundada pels portuguesos en els anys 1930s i que ens servirà de base logística per conèixer 3 grups ètnics fascinants; **els Himba, els Hacaonas i els Vátuas**. Arribada i acampada al pati de 'Tia Maria', excel·lent amfitriona i bona cuinera amb la qual passarem un parell de nits.

Nit en tendes. PC

18/8. ONCOCUA

Després d'esmorzar, al matí passejarem pel poble per anar prenent contacte amb les ètnies de la regió. Pel centre de la població podem trobar **els Vátuas** que vesteixen de forma similar als Himba però es mostren menys 'elegants' que aquests i els seus poblats són molt senzills. Mentre que els Himba i Hacaona pertanyen al tronc bantú herero els Vátua són considerats khoisánidos (boiximans). Passarem pel mercat (es comença a animar cap al migdia) on van **dones Hacaona** que decoren el seu pèl amb carbonet barrejat amb greix de vaca i saba d'un arbre local amb el qual també s'unten el cos. Un altre costum que conserven és l'extracció dels incisius inferiors i es llimen els superiors com a mostra de bellesa femenina. Després de dinar visitarem un poblat Hacaona per conèixer més de prop aquesta ètnia emparentada amb els mítics Himba però molt diferent pel que fa a estètica. Tornarem a Oncocua per passar la nit.

Nit en tendes. PC

19/8. ONCOUA - OTCHINJAU - CHIBIA (5h)

Esmorzar i matí per visitar un poblat nòmada de ramaders **Himba**. Aquest poble també viu a l'altra banda del riu Cunene, en territori de Namíbia on el turisme els ha fet famosos mundialment. A Angola els Himba són molts més i menys contactats pel món exterior cosa que facilita la interacció. Després de

la visita seguirem fins **Otchinjau** (3 h) on dinarem i coneixem una altra tribu bantu, **els Dimba**. Aquests parlen una llengua herero com els parents de Oncocua però llueixen pentinats diferents. Un element a destacar és el pentinat 'especial' de les dones amb nens petits. Llueixen pentinats 'afro' de gran bellesa que intentarem veure i fotografiar. Després de dinar i conèixer als Dimba seguirem fins **Cahama** (asfalt) on visitarem el monument en forma d'avió als cubans caiguts per Angola durant la Guerra Civil. En Cahama els cubans al costat de les tropes del partit socialista d'Angola (MPLA) van frenar a les tropes sud-africanes... Ruta fins a la **ciutat colonial de Chibia**, antiga Joao de Almeida, on passarem la nit.

Hotel Diaz i Filhos. PC

20/8. CHIBIA - MUKUMA - LUBANGO - LEBA - CARACULO - NAMIBE (5H)

Esmorzar i visita a peu de **Chibia**. Passeig pels nets i tranquils carrers colonials fins arribar a **l'església d'estil Art Decó**. Després de la visita seguirem per una pista fins al **mercat de Mukuma**, on van a vendre i comprant membres de **la tribu Muila**, sens dubte la més vistosa d'Angola pels seus collarets de colors i complexos pentinats coberts d'argila. Aquesta tribu bantu parla nyaneca i conserva les creences animistes que rendeixen culte al 'Déu Toro' i als ancestres. Els Muila viuen del seu bestiar i de l'agricultura de subsistència. Les dones Muila unten el seu pèl amb una pasta (oncula) obtinguda amb greix, pedra, vermella triturada, escorça vegetal i fems, i ho adornen amb petxines de cauri i abaloris. Els seus grans collarets varien de color i material segons l'edat i estat civil. Gràcies a que dormen recolzant el clatell sobre recolza-caps de fusta dels pentinats i collarets no pateixen desperfectes. És en aquest mercat rural on tindrem més possibilitats de veure dones tribals. Aquí s'ha de pactar per fer fotos i molta gent sol acostar-se amb curiositat ja que el turisme és encara escàs en aquest país africà. Després de passar una bona estona entre els Muila anirem amb cotxe fins Lubango i agafarem la carretera de muntanya de Leba. Increïbles vistes panoràmiques de la **plana de Namibe**. Pararem al **mercat de Mangueiras** per dinar i aquí podrem veure els primers membres de la **tribu Cubal**. Després de dinar seguirem fins al **poble semi-fantasma d'Caraculo**. Es tracta d'un assentament de 1947 concebut pel dictador Salazar de Portugal per colonitzar el desert angolès. El projecte va ser un fracàs i ara queden les restes d'aquest somni imperial en forma de cases abandonades d'estil afro-portuguès. Breu parada i continuació fins **Namibe, antic port de Moçamedes**, tot contemplant un bells paisatges desèrtics durant la ruta.

Trasllat a l'hotel i sopar al centre de la ciutat. Hotel Infotour. PC

21/8. NAMIBE - VIREI - TCHITUNDO HULO (5H)

Esmorzar a l'hotel. Tour urbà per la **zona colonial de Namibe**. El cotxe ens deixarà prop del Cinema-teatre estil Art Decó i des d'allí podrem recórrer a peu un parell de carrers del centre per captar l'atmosfera decadent d'aquesta altre temps florent ciutat portuària. Després del passeig deixarem enrere la costa per endinsar-nos en **territori Cubal**. Per una pista de desert arribarem fins **Virei**, poblat en ple creixement a causa de l'activitat minera a la regió i per les pedreres que permeten ampliar el port de Luanda. Al voltant de Virei trobem diversos poblats tradicionals Cubal, dedicats a la cria de cabres i a la cura d'algun hort a prop dels escassos oasis que hi ha en aquest territori desèrtic. Després del dinar (Sandwich i fruita tipus pic-nic) visitarem **Tchitundo Hulo** on podrem admirar els gravats a les roques i pintures prehistòriques a les coves de la zona en el que és, sens dubte, el jaciment arqueològic més important d'Angola amb 20.000 anys d'antiguitat i en el que, afortunadament, els treballs d'investigació s'han restablert després de l'aturada de la guerra. Cal arribar cap a les 17h per poder tenir la millor llum per les fotos. Per poder observar aquestes restes prehistòriques haurem de pujar per unes roques

durant uns 20 minuts (pujada fàcil), però val molt la pena per les espectaculars vistes sobre la plana infinita... Passarem la nit als peus de Tchitundo Hulo.
Nit en tendes. PC

22/8. TCHITUNDO HULO - VIREI - CUROCA - NAMIBE (4H)

Esmorzar. Retorn a Virei. Visita del **cementiri animista Cubal** amb el nostre guia local. Últimes fotos de la tribu Cubal a la zona del mercat i **visita de l'ètnia dels Cuis**, la més antiga d'aquesta regió desèrtica que viu en poblats semi-nòmades prop de grans formacions rocoses. Són un poble 'pària' ja que amb prou feines tenen guanyat i s'han dedicat tradicionalment a la caça i a la recol·lecció, cosa 'mal vista' pels altres pobles de la regió. Els Cuis són un poble minoritari, fruit de la barreja entre khoisanes i els primers bantús que van arribar a aquesta regió. Passarem una estona amb ells, visitarem les seves roques sagrades i després de la visita seguirem fins **l'oasi de Curoca**, ubicat en ple desert. Dinar (sandwich+fruita tipus picnic) a Curoca i visita de tarda de les **formacions rocoses** de color vermellós properes al poble. Després de la visita ens acostarem fins a un petit poblat de la **tribu Cuepe** on passarem la nit.
Nit en tendes. PC

23/8. NAMIBE - GARGANTA - LUBANGO (5H)

Després d'esmorzar el cap Cuepe ens mostrarà les antigues tècniques curatives que han donat fama a aquest poble i la seva mil·lenària forma d'encendre la foguera del poblat (mai amb llumins o encenedor, sempre amb el 'pal màgic'). És un poble entranyable del que només queden 150 individus i un parell d'àvies que segueixen parlant el Cuepe, llengua basada en espetecs semblant al khoisan. Ens acomiadarem dels nostres amfitrions i tornarem a **Namibe**. Dinar a l'hotel Infotour (Wifi). A partir d'aquest punt seguirem en bus coaster ja que conduïrem sempre per asfalt. Seguirem fins a la **Serra de Chela** per conèixer una altra de les tribus d'Angola, **els Nguendelengo**. Es tracta d'una altra minoria ètnica, d'aspecte semblant al dels Cubal, l'ètnia dominant del sud, però amb pentinats diferents entre les dones amb nens petits i amb habitatges elevades molt interessants. Després de la visita seguirem fins Lubango per passar la nit a l'hotel.
Nit a Hotel Vanjul Lodge. AD

24/8. LUBANGO – HOQUE - LULANDA (2h)

Esmorzar i ruta fins al mercat de Hoque per conèixer a l'última tribu (la número 12) d'aquest viatge, els **Handa**. Els seus poblats estan molt disseminats entre Lubango i Hoque però en el mercat de Hoque podem veure a les dones Handa amb els seus bells i complexos pentinats i joieria ètnica. Queda només la generació nascuda en els anys 1950-60s que conserva els costums ancestrals (pensem en Lubango queda a només 45 km d'aquesta zona tribal). Ens traurem fotos amb aquestes dames tribals i esmorzarem al mercat. Tornarem a Lubango per realitzar les últimes visites: vista panoràmica de **Tunda Vala** i el **centre colonial de Lubango** al voltant de la catedral d'estil Art Decó.
Vol amb TAAG fins a Luanda. Trasllat fins a l'hotel. Sopar prop del mateix.
Allotjament a: Hotel Quatro Petalas. PC

25/8. LUANDA – PLATJA SANTIAGO – LUANDA – CIUTAT EUROPEA – BARCELONA (arribada el 26/8)

Esmorzar. Excursió en minibus fins a la **Platja Santiago** (45 minuts de ruta), on podrem observar desenes de vaixells abandonats. Dinar a **Panguila** en restaurant típic portuguès. Després del dinar retorn a Luanda. Últimes compres en alguna botiga de souvenirs o antiquari a la zona de Benfica. Trasllet a l'aeroport a l'hora assenyalada.
Vol nocturn a Europa.

www.arqueonet.net
arqueonet@arqueonet.net
937423014 - 667013352

A la nostra web hi
trobareu altres activitats.
Consulteu-la!